

MĚSTSKÁ KNIHOVNA LANŠKROUN

VÝROČNÍ ZPRÁVA ZA ROK 2021

„Samotná existence knihoven poskytuje nejlepší důkaz, že ještě můžeme mít naději pro budoucnost člověka.“

Thomas Stearns Eliot anglický autor 20. století 1888 – 1965

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

název organizace:	Městská knihovna Lanškroun
sídlo organizace:	nám. Aloise Jiráska 142, Lanškroun
ředitelka organizace:	Bc. Radka Halberšátová, DiS. - do 30.8.2021 Mgr. Linda Netušilová – od 1.9.2021
kontakt:	netusilova@knihovna-lanskroun.cz +420 465 322 708, 778 769 559 www.knihovna-lanskroun.cz
ID datové schránky:	842wy59
IČ:	00195642
název a adresa zřizovatele:	Město Lanškroun, nám. J. M. Marků 12, Lanškroun

II. PŘEHLED ČINNOSTI

Hlavní činností příspěvkové organizace Městská knihovna Lanškroun je dle platné zřizovací listiny: poskytování veřejných knihovnických a informačních služeb vymezených zákonem č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných knihovnických a informačních služeb (tzv. knihovní zákon), při zachování rovných podmínek pro všechny občany, uspokojení kulturních a informačních potřeb a všestranné napomáhání všem formám vzdělávání občanů.

Knihovna provozuje tři samostatně fungující oddělení:

- oddělení pro dospělé čtenáře (otevřeno 4 dny v týdnu, celkem 29 hodin)
- oddělení pro dětské čtenáře (otevřeno 3 dny v týdnu, celkem 15 hodin)
- čítárna periodik s přístupem na internet (otevřeno 5 dnů v týdnů, celkem 23 hodin)
-

Mimo výpůjční služby patří do hlavní činnosti knihovny:

- nákup, zpracování, balení, opravy a uložení knihovního fondu (knihy, časopisy, deskové a didaktické hry, zvukové knihy)
- poskytování meziknihovní výpůjční služby (MVS)
- rezervace knih
- revize fondu (ze zákona jednou za 5 let)
- realizace vzdělávacích a kulturních akcí
- pořádání výstav menšího rozsahu
- drobný prodej vyřazených knih
- služba kopírování, tisk a přístup na internet
- donášková služba pro imobilní občany
- správa knihovního systému i webových stránek
- vykonávání regionální funkce pro 14 obecních knihoven regionu Lanškrounsko

Omezení provozu knihovny v době koronaviru:

Knihovna byla na základě vládního nařízení uzavřena pro veřejnost v době od 1. ledna do 12. dubna 2021. Knihovna ale i v této době nabízela čtenářům výpůjčky knih formou výdejového okénka a donáškovou službu. Žádné období těchto prvních 4 měsíců roku nebyla pro veřejnost zcela uzavřena. Čtenáři si mailem objednávali knihy, které se jim připravily do tašek a pak si je bezkontaktně vyzvedávali. V průběhu měsíců se jen upravovala, resp. rozšiřovala doba otevření okénka.

Všechny pracovníce byly v době uzavření knihovny na pracovišti a vykonávaly knihovnickou činnost – zpracovávaly nové knihy, připravovaly soubory knih čtenářům, harmonizovaly záznamy v knihovním systému.

Čtenáři byli o vládních nařízeních a povinném uzavření knihovny průběžně informováni hromadnými maily, na webu knihovny a na Facebooku. Naši čtenáři využívají elektronické on-line služby, prodlužují si výpůjčky on-line přes své konto elektronicky.

I když knihovnu nenavštíví fyzicky, mohou si do svých mobilů a čteček stahovat e-knihy dle nastavených pravidel.

III. AKCE – besedy, výstavy, projekty

Knihovna organizuje vzdělávací a kulturní akce hlavně pro děti – informační lekce a literární besedy pro různé ročníky MŠ, ZŠ, školní družiny a SŠ a veřejnost. Celkem na tyto besedy a přednášky zavítalo do knihovny téměř 1 450 návštěvníků v 55 akcích. Protože se aktivity realizovaly jen v měsících červen a září až prosinec, je počet uskutečněných setkání a jejich návštěvníků velice dobrý. Takovéto besedy pro školní a školkové děti realizujeme sami (bez pozvaného hosta). Dětem se věnuje ředitelka knihovny společně s pracovnící z dětského oddělení.

Pro všechny místní základní školy děláme Pasování prvňáčků na čtenáře. Naštěstí uvolnění covidových omezení přišlo před koncem školního roku, tak se Pasování stihlo realizovat dle plánu a to v červnu.

Pasování na čtenáře

Jsme zapojeni v těchto projektech

Bookstart – S knížkou do života

Škola naruby

Lovci perel

Pročtené léto

Univerzita 3. věku – ve spolupráci s DDM pouze letní semestr. Zimní semestr realizoval již samostatně DDM Lanškroun.

Seznam besed a akcí v knihovně s pozvaným hostem

Malované cestování s ilustrátorem Adolfem Dudkem (červen)

Zuzana Pospíšilová – beseda se spisovatelkou pro první stupeň (říjen)

Dobrodružství ukryté v knize – divadlo (říjen)

Nejkrásnější místo na světě – akce Codeweek (říjen)

Malované cestování s A. Dudkem

Tajemství ukryté v knize

Beseda se Z. Pospíšilovou

Výstavy konané v čítárně

1. Můj barevný svět – Jitka Jarošová (malby) – prodloužená výstava z konce roku 2020 – poté knihovna uzavřena (lockdown)
2. Výstava ilustrací Kláry Smolíkové – Pozor, v knihovně je kocour (duben-květen)
3. Fotografie – Radek Lepka – lanškrounský fotograf (květen–říjen)
4. Výstava fotografií – Hosté na zemi – Oblastní charita Ústí nad Orlicí (září)
5. Samizdat – výtvarné práce dětí na téma samizdat (říjen–listopad)
6. Mezi obrazy – malíř Václav Smejkal (prosinec)

Ve vstupní chodbě knihovny se celoročně střídají výstavy výtvarných prací dětí z místních mateřských škol.

Vernisáž Hosté na zemi

Dětské oddělení a akce pro děti

Velkou pozornost se snažíme věnovat dětskému čtenáři, jsme přesvědčeni o tom, že pokud se podaří zlákat a udržet u čtení děti, zůstane jim tento návyk i v době dospívání. Aby mohla být knihovna konkurence schopná jiným lákavým nabídkám pro děti, musí nabízet kvalitní služby a myslet na všechny tyto aspekty:

- knihy: snažit se o co nejširší nabídku, novinky pro všechny věkové kategorie
- Lékotéka: didaktické hry a pomůcky, které podporují u dětí rozvoj jemné motoriky, jazykových dovedností, zrakového, prostorového a hmatového vnímání, rozlišování barev a tvarů, logického myšlení a dalších dovedností. Hodí se také pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami. Jsou zaměřeny na nejmenšího čtenáře a předškolní děti.
- stolní a deskové hry: jsou zaměřeny na děti školního věku. Hraní těchto her podporuje společně strávený čas s rodinou a kamarády
- Kouzelné čtení a audioknihy: Kouzelné čtení je zábava pro děti s interaktivní Albi tužkou a mluvicími knihami. Jsou to knihy plné písniček, říkanek, vědomostí, které umožňují zvědavým dětem se rozvíjet. Albi tužku máme zakoupenou jen pro prezenční potřeby v knihovně, Albi knihy půjčujeme domů jako běžnou výpůjčku. O knihy z této edice je enormní zájem.
- BOOKSTART – S knížkou do života: dárkový set, který obdrží při příležitosti vítání občánků rodiče. Součástí sady je také pozvánka do knihovny na společné setkání nejmenších dětí a jejich rodičů a dárková poukázka na registraci do knihovny na dětské oddělení zdarma. Protože uvolnění konání akcí přišlo až v polovině roku, setkání Bookstartu se konala jen čtyři. Již na konci roku 2021 bylo vidět, že je o tuto akci ze strany rodičů velký zájem, a tak se na rok 2022 plánuje pravidelné měsíční setkávání.

Soutěže pro dětského čtenáře

1. Lovci perel

V letošním roce jsme poprvé vstoupili do projektu Lovci perel a uspořádali čtenářskou soutěž, která trvala 8 měsíců (březen – říjen). Je to soutěž, která motivuje ke čtení, objevování příběhů a prožívání dobrodružství. Vybrané dětské knížky se stávají perlami a za jejich přečtení a správné vyplnění pracovního listu dostávají čtenáři perly. Vítězem se stává ten, kdo má ulovených nejvíce perel. Do prvního ročníku soutěže se zapojilo 27 dětí, výhercem se stala čtenářka se 44 přečtenými knihami. (pro objasnění: ne všechny knihy jsou soutěžní, navíc úkolem není knihu jen přečíst, ale vyplnit a odevzdat pracovní list, případně nakreslit obrázek ke knize.)

Vyhodnocení soutěže Lovci perel

2. Literární soutěž

V září byl vypsán IX. ročník literární soutěže. Do soutěže se přihlásilo 56 soutěžících ve čtyřech věkových kategoriích. Slavností vyhlášení výsledků a předání ocenění se konalo v polovině prosince na radnici. Tradičně se soutěže účastnily děti z lanškrounských škol a z regionu.

Pro tento ročník bylo na výběr ze tří témat:

- O čem sním
- Život naruby
- Každý mrak má stříbrný okraj

Vyhodnocení literární soutěže

IV. OPRAVNÉ PRÁCE A NÁKUP MAJETKU

V průběhu roku docházelo pouze k drobným a nezbytným opravám v budově knihovny. Tyto opravy jsou většinou realizovány MBP Lanškroun, který fakturuje opravy přímo knihovně. Stejně tak se nakupovalo jen nejnужnější dovybavení.

V. REGIONÁLNÍ FUNKCE

Níže uvedeným knihovnám je poskytována metodická pomoc (porady a metodika knihovníků) a zpracováván knihovní fond z financí jednotlivých obcí a z dotace Ministerstva kultury ČR. Z financí obcí bylo zakoupeno 351 svazků knih a z dotace MK ČR 594 nových titulů. Částka na nákup nových knih byla v roce 2021 cca 210.000 Kč. Do knihoven bylo rozvezeno 42 knižních souborů, které obsahovaly 2 520 knihovních jednotek. V obecních knihovnách pracují dobrovolní knihovníci, kteří jsou placeni z prostředků jednotlivých obcí.

Jmenovitě se jedná o obecní knihovny: Cotkyle, Dolní Čermná, Horní Čermná, Horní Heřmanice, Koburk, Krasíkov, Lubník, Luková, Ostrov, Rudoltice, Strážná, Tatenice, Výprachtice, Žichlínek.

V druhé polovině roku 2021 byly spuštěny nové webové stránky pro všechny obecní knihovny např. na adrese <https://knihovnahornihermanice.webk.cz/>. Weby jsme založili a vložili na ně základní informace.

VI. ZÁKLADNÍ STATISTICKÉ ÚDAJE

Stav knihovního fondu k 31.12.2021: **72.555**
(včetně výměnného fondu tvořeného ze sdružených prostředků obcí)

bez výměnného fondu je tzv. městských knih: **55.450**

Počet titulů odebíraných periodik: **49**

Celkový evidovaný počet zvukových knih (tzv. mluvené slovo): **522**

Počet exemplářů deskových her: **163**

Počet přírůstků = nových knih do městské knihovny: **1.177**

Počet úbytků = vyřazených a odepsaných knih: **958**
(z toho 165 ks z výměnného fondu).

Žádanky o meziknihovní výpůjční službu: **52**

Počet registrovaných čtenářů: **1.717** z toho čtenáři do 15 let: **744**

Počet kulturních či vzdělávacích akcí pro veřejnost: **55**

Počet výpůjček: **45.613**

Počet návštěvníků: **30.165**

(čtenáři, účastníci akcí, návštěvníci čítárny, internetu)

V rámci regionální funkce bylo do obecních knihoven rozvezeno knih: **2.460**

VII. PROPAGACE

Knihovna informuje o své činnosti a plánovaných akcích prostřednictvím svých webových stránek www.knihovna-lanskroun.cz a na Facebooku. Dále ke své propagaci využívá webové stránky Města Lanškroun www.lanskroun.eu i soukromého informačního serveru www.lanskrounsko.cz. Přispívá pravidelně do Městských novin.

VIII. PERSONÁLNÍ OBSAZENÍ

Organizace má 5 zaměstnanců, kteří tvoří pět pracovních úvazků. Zaměstnanci jsou přímo podřízeni ředitelce organizace, jedna z pracovníků je pověřena vedením organizace v nepřítomnosti ředitelky.

V průběhu roku došlo k personální změně, dne 1. září se na pozici ředitelky vrátila po mateřské dovolené Linda Netušilová a současná ředitelka paní Radka Halberštátová z organizace odešla.

Bc. Radka Halberštátová, DiS. Mgr. Linda Netušilová	ředitelka organizace (mimo jiné vypůjční služby, besedy pro dětské čtenáře, zastupuje v nepřítomnosti ostatní zaměstnance)
Bc. Iva Semlerová	pracovník pověřený vedením v nepřítomnosti ředitelky
	odborný pracovník – knihovnice (odd. pro dospělé čtenáře, středisková knihovna)
	účetní
Ing. Ivana Skalická	Odborný pracovník – knihovnice (odd. pro dospělé čtenáře)
	katalogizace fondu, MVS

Helena Faltejsková	odborný pracovník – knihovnice (odd. pro dětské čtenáře)
	katalogizace fondu
Renata Šolcová	odborný pracovník (čítárna) balení a opravy knih (1/2 úvazek)
	uklízečka (1/2 úvazek)

IX. HOSPODAŘENÍ

Knihovna hospodařila se schváleným příspěvkem na provoz od zřizovatele ve výši 3.130.000 Kč. Největší výdajovou položkou byl nákup nových knih a periodik 309.000 Kč, dále nájemné Římskokatolické farnosti 230.000 Kč. Závazný ukazatel na mzdy byl schválen dle platných tarifů pro odměňování zaměstnanců, v roce 2021 bylo vyplaceno na mzdách 1.792.000 Kč.

Tržby půjčovny tvoří zápisné (120 Kč, 80 Kč, 50 Kč), upomínky, poplatek za meziknihovní výpůjční službu (100 Kč). Další tržby knihovny tvoří nájemné – pronajímáme zasedací místnost v přízemí budovy notáře Janě Filipové).

V roce se nám bohužel nepodařilo ukončit hospodaření s kladným hospodářským výsledkem, ale HV byl minusový, a to částkou 10.157 Kč. Hlavním důvodem byla vyšší vyčerpaná částka na nákup knižního fondu. Jednoduše řečeno jsme na konci roku nakupovali v předobjednávkách, které jsem měli v plánu hradit až v roce 2022, ale zboží nám bylo fakturováno ještě za období prosinec 2021. Po uzavření celého roku a všech došlých faktur došlo ke zjištění, že nám o cca 10 tis. hospodaření nevyšlo. O ztrátě zřizovatel a finanční odbor ví a tato skutečnost bude dokryta kladným hospodařením roku 2022.

Zůstatky na fondech k 31.12.2021:

fond odměn: 795 Kč

FKSP: 10.916 Kč

rezervní fond: 0 Kč

fond reprodukce majetku: 0 Kč

2021	
PŘÍJMY	
půjčovné	114.643 Kč
vstupné literární pořady	23.240 Kč
upomínky, náhrada knih	21.940 Kč
nájemné	19.200 Kč
grant MK – regionální funkce	57.643 Kč
dotace obecní úřady	80.808 Kč
příspěvek zřizovatele	3.130.000 Kč
VÝDAJE	
nákup knih	309.623 Kč
nákup periodik	27.681 Kč
nájem – Římskokatolická farnost	230.000 Kč
energie	114.194 Kč
materiál	38.358 Kč
opravy a udržování	21.172 Kč
Služby (knihovní a účetní program, SW,liter.pořady,e-knihy,revize, Int.,pojištění, poštovné ...)	205.952 Kč
mzdové náklady	1.842.514 Kč
odvody sociálního a zdravotního pojištění	616.718 Kč
hospodářský výsledek	- 10.157 Kč
zůstatek na fondu FKSP	10.916 Kč

X. PROJEKTY FINANCOVANÉ Z CIZÍCH ZDROJŮ

V rámci projektu Česká knihovna (MK ČR) na nákup nekomerčních titulů uměleckých děl české literatury částka 11.000 Kč.

Nákup knihovního fondu a materiálu v rámci regionální funkce (viz bod číslo V) je také financován z prostředků MK ČR – dotace přes okresní knihovnu v Ústí nad Orlicí.

XI. SPOLUPRÁCE S DALŠÍMI INSTITUCEMI

Městská knihovna má dobré vztahy s ostatními knihovnami okresu Ústí nad Orlicí a obecními knihovnami regionu. Dále s kulturními i školskými organizacemi města Lanškroun a okolí.

Je zvykem, že knihovna oslovuje jednotlivá školská zařízení, resp. jednotlivé třídy nebo jejich učitele, a stejně tak sami učitelé či vychovatelky kontaktují knihovnu a takto se domlouváme na realizaci akcí a besed. Spolupracujeme s Domem dětí a mládeže Damián Lanškroun, Městským muzeem Lanškroun, Kulturním centrem Lanškroun a Rodinným centrem Dětský svět Lanškroun.

Knihovna je členem profesních organizací – Svazu knihovníků a informačních pracovníků (SKIP), Sdružení knihoven (SDRUK). Jsme zapojeni do celostátního projektu organizovaného Národní knihovnou o výkonnosti knihoven „Benchmarking v knihovnách“. Partnerskou knihovnou je pro nás Miejsko-Powiatowa Biblioteka Publiczna v Dzierzoniowie.

XII. VÝHLED DO ROKU 2022

Chceme stále podporovat čtenářskou gramotnost od nejmenších dětí. Proto budeme pokračovat v projektu Bookstart – S knížkou do života a Čtení pro prvňáčka. Virtuální univerzita 3. věku by se měla v roce 2022 opětovně přesunout do knihovny.

V roce 2022 je plánovaná revize knihovního fondu (dle zákona jednou za 5 let).

Naším cílem je i nadále poskytovat co nejvyšší služby pro všechny obyvatele města a okolí.

Vypracovala: Mgr. Linda Netušilová
29. dubna 2022